

panelið

Faðir ella pápi?

Í dag:

Petur Martin Rasmussen

apostul, at hann á ellisárum læt seg bera í kirkju fyri at siga bert hesi orð: Børn, elskið hvør annan! Við bliðum barnaorðum mín bøn fram veri borin: Gev gott barn títt eg verði og goðan ávøkst beri.

Soleiðis tók Jesus fram tað inniligasta sambandið, sum er millum menniskju, millum foreldur og børn, tá ið hann skuldi siga okkum, hvat guds-trúgv er. Hetta er guds-trúgv: Gud er faðir tín og tú ert barn hansara. Við Gud sigur tú saman við øllum øðrum Guds børnum: Faðir vár, og tú ert vissur í, at hin krossfesti og upprisni Jesus Kristus biður gudsbornabøna saman við tær.

Hava vit fingið fatur á hesum hjartatátinum, verður so ikki meginparturin av tí, sum kristin fólk stríðast um viðvíkjandi gudstrúnni og sum ofta verður drigið fram sum einaavgerandi, so innarlíga líkasælt?

Petur Martin Rasmussen

rætt og slætt: Eingin kennir sonin uttan faðirin, og ikki heldur kennir nakar faðirin uttan sonurin... Í triðja bólknum er tað Gud verður nevndur Faðir vár.

Í øllum hesum trimum bólkum eru tað menniskju, ið nevna Gud faðir. So eru tveir bólkur, har Gud verður nevndur Jesu faðir. Í tí fyrsta er tað Jesus, sum nevnr Gud faðir sín: Eg æri faðir mín, og tit vana meg. Í tí seinna verður Gud umtalaður av menniskjum sum Jesu faðir: Lovaður veri Gud og faðir várs harra Jesu Krist.

Tað, vit skulu festa okkum við í øllum hesum færum, har Gud verður nevndur faðir, er, at Jesus sigur við menniskju: Faðir tykkara og Jesus sigur um Gud: Faðir mín, men Jesus sigur ongantíð: Faðir okkara. Gud er Jesu faðir, og Jesus er Guds barn, hann noyrir við til systkinaflokkinn í Guds húsi. Men hann hevur eina serstöðu. Hesa serstöðu sína er tað Jesus undirstrikar við at siga: Faðir tykkara og Faðir mín.

Men hóast serstöðuna er Jesus ein av systkinaflokknum, er hann bróðir okkara. Sum Guds einbørni sonur og bróðir okkara hevur hann givið okkum gudsbornabøna og biður hann hana saman við okkum. O Jesus, bróðir besti og barnavinur mesti, tú breiði signing tína á barnalívstíð mína.

Í einum stórum systkinaflokkki mugu øll læra at liva saman fyri at tað skal vera gott at vera har. Tað hevur Jesus, bróðir okkara, eisini lært okkum: Tú skalt elska næsta tín. Tað sigst um Jóhannes

um Guds kærleika til syndarar, vita vit straks, hvat tað vil siga, at Gud er faðir okkara.

Ti er Gud faðir tín, er tú sjálvsagt Guds barn, sum kanst vænta tær alt gott frá Gudi, faðiri tínum. Tær tørvar ikki tæy mongu nevni, ið Gud verður nevndur við, men tær tørvar bert at gera sum Jesus hevur lært teg: At siga faðir við hann, og hann hoyrir teg. Jesus hevur givið tær gudsbornabøna, Faðir vár, at biðja til Guds, tín himmalska faðir.

Tá ið Jesus lærði okkum at biðja gudsbornabøna, lærði hann okkum at biðja Faðir vár, Faðir okkara, ikki bert Faðir mín. Eg eigi hann ikki einsamallur, men vit eru fleiri, systkin í Guds barnaflokkki, sum øll hava fingið hesa bøn at biðja, eisini tæy, hvørs foreldur, eg nevni við navni og ikki kann siga faðir og móður við.

Eitt er eftir. Eg siti við eini bibliuorðabók frammán fyri mær og havi sligið upp undir orðnum faðir, har tað verður brúkt um Gud. Í Gamla Testamenti er tað bert nakrar fáar ferðir, men í Nýggja Testamenti fleiri síður, einar 250 ferðir tilsamans, serliga ofta er tað í Jóhannes-evangelíum. Orðið er bytt sundur í bólkur. Fyrsti bólkurin er tá ið orðið verður brúkt í tiltalu við Gud: Eg prísi tær, faðir, harri himna og jarðar! Næsti bólkurin er tá ið Gud verður nevndur Faðir

ni endurgivið við tí áramáiska orðnum: abba, við týðingini faðir skoytt uppi. Nú vita vit, at abba er barnamál. Soleiðis børnini við pápa sín fáa vit at vita frá fleiri sýrialenskum kristnum høvundum.

Í Gamla Testamenti hava vit eina stóra mongd av nevnum á Gudi — stórar bókur kunnu skriva — og eru skrivaðar — um gudsnevni. Men tá ið Jesus lærir okkum um Gud, skúgvar hann øll hesi nevni til viks ella — úrsliðið verður tað sama — dregur hann tæy øll saman í orðið abba, í barnsins fortrólu tiltalu til pápa sín. Hvussu sigur so barnið? Tæy flestu av okkum siga saktans pápi, tæy smæstu babba ella okkurt tilíkt. Týðingar okkara siga faðir. Vit eiga fimm týðingar av Harrans bøn, og tær siga allar Faðir vár. Orðið faðir er so háttarligt, í hvussu so er ikki talumál, tiansheldur barnamál. Skulu vit kanska, fyri at fáa tann inniliga tónan fram, fara at siga pápi í staðin? Eg veit ikki. Úr Klaksvík minnst eg, at Jóhan Nielsen altið segði í bønini eftir prædiku: himmalski pápi, vit befalla okkum í tinar hendur. Tað ljóðaði ikki pátikið, men púra nárlígt. Sama ger kanska eisini, um vit siga pápi ella faðir um og við Gud. Orðið faðir hevur sligið so djúpar røtur í okkum, at vit fara helst framvegis at siga faðir. Hava vit nomið andan í gleðiðskapinum

fyri nevnum, og havi tað heldur ikki enn, sjálvt um eg tátti út móti teimum hálvthundrað, tí mamma er bara mamma og pápi er bara pápi.

Ikki fyrr enn tann dagin, eg varð spurður um, hvussu pápi æt, visti eg rættuliga, at pápi mín — sum aðrir pápar — hevði eitt navn. Eg fekk nakað at hugsa um, eg varð noyddur at spekulera upp á hetta, sum higartil bert hevði verið ein sjálfvlgja. Og tað er sum nakað varð spilt henda dagin, eitt »syndafall«.

Eg haldi søgan er um Christian Bartholdy. Á einum prestafundi, varð talað um ymsar prestar, sum ikki vóru hjástaddir, millum aðrar fall kjakið eisini á pápa hansara. Tá kubbaði Bartholdy orðaskiftið snøgt av »Min far skal ikki diskuteres, mens jeg er til stede«, ikki tí at tað varð sagt nakað ringt um pápa hansara, men tí at hann var pápi hansara. »Sin far diskuterer man ikke.«

Nú kann tað tykjust sum hetta ikki hevur serliga nógv við gudstrúgv at gera. Men kortini. Tá ið Jesus úr Nasarett skuldi siga okkum — opinbera — hvør Gud er í viðurskiptum sínum við okkum menniskju, og siga okkum tað á einum máli, sum vit skilja, á vanligum dagligum mannamáli, kundi hann ikki koma tí nærri enn við at siga: Gud er faðir tín, pápi tín.

Í Nýggja Testamenti hava vit faðir í Jesu mun-

Eg minnst sum lítill smádrongur — eg havi sjálvsagt verið ógvuliga lítill, men eg minnst tað so — at ein skipsmaður spurdi meg, hvussu pápi æt og eg visti tað ikki. Eg minnist eisini, at eg svaraði: Hann eitur pápi! Beiggi mín, eitt ár yngri, visti tað heldur ikki. Vit fóru so inn at spyrja mammu, hvussu pápi æt. Vórðu vit spurdir, hvussu mamma æt, hevði skilið helst verið tað sama. Vit hava uttan iva vitað, at pápi Elias er Jóhannus og pápi Dánjal æt Mil, men at pápi okkara eisini skuldi hava eitt navn, hava vit helst ongantíð hugsað um. Tað var heldur ikki neyðugt at hugsa um tað, júst tí at hann var pápi okkara. Pápi er pápi mín, um eg hugsi um tað ella ikki. Eg kann hvørki hugsa meg til ella frá, at pápi er pápi mín. Eg kann ikki hugsa meg sjálfvan, uttan samstundis at hugsa mær pápa sum pápa mín, bæði tá eg bert var ein møguleiki og eftir at eg eri vorðin ein veruleiki. Pápi er pápi mín, »um land alt legðist oyðvi«, pápi er pápi mín, »um menniskjan ell doyðvi«, eisini pápi og eg. At pápi er pápi mín er givið mær við sjálvari tilveru, eksistens, minum. Í staðin fyri pápa kundi eg tað sama sagt mamma ella foreldrin. Hinir dreingirnir høvdu sjálvsagt eisini pápa og mammu, men tað var ikki tað sama, tæy høvdu nevni, Jóhannus og Pouline, Mil og Betti, men eg hevði ikki brúk

Týska Opel-verksmiðjan hevur júst sent eitt nýtt model av Rekordinum á marknaðin. Sjálvt um nýggi bilurin er nakrar millimetrar styttri enn tann núverandi, so er plássíð innan vordíð størri, og er tað serstakliga komið ferðafólkunum á baksetrinum til góða.

Til teir betraðu hentleikarnar er eisini komin ein munadyggari ljósdoyving og eitt nýtt hita- og luftnýggingstól við seks stillibárum luftdysum á forpanelinum umframt avisingarkloyvir og luftveitir á gólvinum.

Størsta tekniska nýggingin er McPherson uppheng til forhjólini — tæy

sonnevndu fjøðurbeini við innbygdum stoytdoyvarum, ið kunnu skiftast út sum ein heild. Fjøðurbeini virka samstundis sum haldgóðir stýribóltar.

Sjálvt um nýggja yvirbyggingin á bilinum nær um hevur sama frontareal sum tann gamla, er luftmótstöðan tó um 10% minni. Hetta kemst av, at bilurin er vordin meira slættur og snøggur uttan og harafurur, at bilurin hevur fingið ein »spoiler« framman. Orsakað av minkaðu luftmótstöðuni er bensinnýtslan minkað 5% og hægsta ferðin er samstundis økt við 5%.

Roknast kann við at áhugin fyri nýggja Rekord-modellinum verður stóur, men tíværri kenna vit ikki prisirnar enn

motor-teigurin